

# CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: CIRU E C O N O M U

Consilier la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESADESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

## ABONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla. . . 45 lei  
 6 luni . . . . . 20  
 3 luni . . . . . 10  
 Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

*Apare de două ori pe săptămână  
 sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația  
 București, CALEA RAHOVEI—5  
 Lângă Palatul Justiției  
**TELEFON № 16/98**

## S U M A R

Câteva cuvinte despre sechestrul asigurator, de d-l Ștefan Scriban;

### JURISPRUDENȚA:

Curtea de Casație, s. I: Elena N. Formac cu Danil Slerescu;  
 Idem, s. II: Ministerul public cu Enache Clicea;  
 Idem, s. III: Ministerul de Interne cu C. Bărbulescu;  
 Trib. Notariat Ilfov: Eufrosina Naum Apostol cu Ecaterina Căpitan Dușescu, Paraschiva N. Maxim și Eufrosina Naumescu;  
 O chestiune juridico-socială, de d-l Ioan Pașcanu;

## Câteva cuvinte despre sechestrul asigurator

Legiuitorul se ocupă despre sechestrul asigurator în zece articole din Procedura civilă (articolele 610—614, 616—620), fără însă să lămurească multe puncte obscure, precum căile de atac, natura lui, dacă se poate sechestra o avere indiviză<sup>1)</sup>, etc. De aici o mulțime de nedumeriri și o diversitate de jurisprudențe menite să încurce soluțiunile și să împrăstie nesiguranța. Ce să luăm ca bază în găsirea unui criteriu? Spiritul legiuitorului? Iată un argument care face deliciul juriștilor, pentru că e ca o ceară moale în mâinile lor și e capabil să dea orice soluțiune. N'avem un exemplu tipic în materie de perimare, care ne-a dat atâtea soluțiuni contrazicătoare, încât am renunțat să ne mai întemeiem pe intențiunea legislativă? Și dacă știința dreptului devine uneori plictisitoare, este din cauză că studiul textelor de lege nu e chemat să ridice cu un grad măcar nivelul nostru intelectual. Din acest punct de vedere nimic mai arid decât dreptul limitat la analiza textelor, la crearea de controverse inextricabile, capabile să dea naștere unei întregi literaturi efemere, căci e destul ca legiuitorul, printr'un singur cuvânt, să zădărnicească o întreagă luptă de vorbe.

Și atunci de ce să ne călăuzim? De texte și de principii, precum și de bunul simț juridic.

În rândurile ce urmează nu vom aprofunda decât o singură chestiune: cari sunt căile de atac în contra unui sechestrul asigurator?

În ce privește sechestrul aplicat de proprietari, chiriași sau arendași principali (art. 610 din Procedura civilă), avem art. 612 din Procedura civilă, care ne spune că aceste sechestrări se fac cu *aceleași forme* cu cari se îndeplinesc urmăriile silite mobiliare. Sunt însă și alți creditori cari pot aplica sechestre (art. 613 din Proc. civilă), dar despre aceștia nu găsim nici o normă. Știm numai atât că un sechestrul asigurator nu se poate aplica decât pe mobile (art. 618 din Proc. civilă). În ce privește căile de atac, natura sechestrului asigurator, termenele în cari se pot ataca aceste sechestre, etc., nu aflăm aproape nimic, căci vom vedea îndată că art. 104 din Proc. civilă e departe de a deslega problema noastră.

Când e vorba de a executa silită, Procedura civilă reglementează cazurile, formele și condițiile de atac. Așa, art. 400 și 525 din Procedura civilă spun că o contestație poate avea de obiect nu numai păstrarea unui drept, ci chiar revendicarea, care se poate face și pe cale ordinară (art. 568 din Proc. civilă), astfel că pierderea dreptului de contestație nu e ceva iremediabil, afară doar de faptul că prescripția e redusă la cinci ani și curge în contra minorilor, interzișilor, absenților și celor puși sub consiliu judiciar<sup>2)</sup>. Când e vorba însă de mobile, știm că ele nu se revendică decât în caz de furt și pierdere (articolul 1909 din Codul civil). Ce se va întâmpla în cazul unui sechestrul asigurator? Aplicarea acestei măsuri nu face ca mobilele să intre în patrimoniul creditorului: proprietar rămâne tot debitorul, în caz când el are această calitate.

Pe ce cale se poate anula un sechestrul asigurator?

<sup>1)</sup> C. Ap. București, prin decizia 206/901, s'a pronunțat pentru afirmativă. *Dreptul* No. 85/901.

<sup>2)</sup> Femeile măritate se află din acest punct de vedere, în o situațiune privilegiată.

tor sau scoate mobilele de sub această măsură? Jurisprudența și practica aproape unanimă recunosc calea contestației, prin analogie cu ceea ce se întâmplă în materie de executare silită mobilă. Astfel, în 1906, Casația a decis că regulile dela urmărirea mobilă se aplică și contestațiilor făcute la un sechestrul asigurător. Deci, zice Suprema Curte, care a înlăturat concluziunile d-lui N. Titulescu, sechestrul asigurător și urmărirea mobilă sunt supuse la aceleași reguli, la aceleași forme și termene, chiar când contestator este creditorul urmăritor, încât termenul de recurs va fi acel fixat de art. 402 din Procedura civilă<sup>3)</sup>.

Dar, numai după doi ani, Casația revine și zice că termenul de o lună din art. 402 din Proc. civilă nu se aplică la contestațiile contra sechestrului asigurătoare, căci, când cineva uzează de calea contestației, nu face altceva decât să distragă un bun al său, ceea ce e o adevărată cerere de revendicare, și art. 402 din Proced. civilă se aplică numai la urmărirea silită, pe când sechestrul asigurător n'are acest caracter. (Cas. II, No. 191/908; *Curierul Judiciar*, No. 7/909). Cu alte cuvinte, Suprema Curte a primit în totul modul de a vedea al d-lui N. Titulescu, însă după divergență, mod ce-l respinsese în 1906<sup>4)</sup>.

Toate aceste soluțiuni derivă din faptul că nu s'a putut preciza natura sechestrului asigurător și din cauză că art. 612 din Proc. civilă spune că «aceste sechestrări se vor face... cu aceleași forme cu cari se fac și urmărirea pentru vânzarea silită a mișcătoarelor». Casația însă a văzut îndată deosebirea dintre o urmărire și un sechestrul asigurător, căci a decis că sechestrul asigurător nu e nevoie să fie precedat de o somație, căci aici nu e o executare, ci un mijloc de conservare și asigurare, și cu toate că art. 612 din Proc. civilă zice că sechestrul asigurător se pune cu formele executării silită mobiliare, aceasta nu implică îndeplinirea tuturor formelor, ci numai a formelor dela art. 411 sq. din Proc. civilă<sup>5)</sup>.

Tot din aceeași nedumerire Casația zice că articolul 151 din Proced. civilă se aplică la sechestrul asigurător<sup>6)</sup>. Această din urmă soluțiune

implică însă ideea că sechestrul asigurător nu e o urmărire, unde calea opoziției fiind exclusă aplicația art. 151 trebuie înlăturată.

Art. 612 din Proced. civilă nu poate fi însă de mare ajutor, de oarece el se referă numai la sechestrul proprietarilor și arendașilor principali, așa că rămânem fără nici un argument de text pentru sechestrul aplicat de alți creditori, conform art. 613 din Procedura civilă. Mai mult, art. 612 determină formele de aplicare, nu căile de atac și natura sechestrului asigurător.

Dar să fie adevărat că pe cale de contestație se exercită o adevărată revendicare? Știm că revendicarea este o acțiune reală prin care proprietarul, emfiteuticarul, etc. cere lucrul său înapoi de la cel care-l deține pe nedrept<sup>7)</sup>. Mai știm că toate mobilele din casă, străine sau dotale, cu toată controversa ce există asupra acestui punct, garantează chiria și pot fi sechestrate, privilegiul proprietarului întinzându-se și asupra acestor lucruri, și ele nu pot fi distrase decât dacă se dovedește că proprietarul e de rea credință, că știa despre natura și origina bunurilor sechestrate<sup>8)</sup>.

Când bunul meu e în depozitul debitorului nu pot revendica acel bun, dar mă pot opune la sechestrarea lui; când mi se urmăresc bunuri apărute de lege, pot cere anularea sechestrului. Dacă sechestrul este excesiv, pot cere reducerea lui. Deci e inexact de a se susține că, pe cale de contestație, se exercită o adevărată revendicare. Așa pusă regula, e prea absolută; căci dacă se poate revendica pe cale de contestație, nu e mai puțin adevărat că se poate cere sau apăra și alte drepturi.

În părerea noastră sechestrul n'are comun cu urmărirea decât numele, și e posibil ca cuvântul acesta să-și aibă rolul lui în crearea controverSELor. Însăși natura și scopul sechestrului asigurător ne arată caracterul lui. El nu e o cale de urmărire. Deci în contra unui sechestrul asigurător nu există calea contestației, cale excepțională deschisă în contra urmărilor. Aceasta nu înseamnă însă că cei lezați nu se pot plânge pe cale de acțiune principală, dacă sunt lezați în drepturile lor. Unde există un drept, trebuie să existe o acțiune. Cu ocaziunea unui sechestrul asigurător văd lezat dreptul meu; pe cale de acțiune urmăresc valorificarea acelui drept. De ce să fiu supus căilor de atac și termenelor scurte de la contestație? Așa fiind, acțiunea se va judeca după dreptul comun<sup>9)</sup>.

<sup>7)</sup> V. Alexandresco, III, (ed. II-a), p. 264.

<sup>8)</sup> Cas. II, 214/907. *Curierul Judiciar* 64/907 și 30/902.

<sup>9)</sup> Art. 20 din Reg. hotărânicilor vorbește de contestație, dar aceasta nu e o contestație propriu zisă, așa că se aplică art. 151 din Procedura civilă *Cas Bulet.* pe 1888; Barozzi, II, p. 402, No. 37.

<sup>3)</sup> D-l Titulescu susține că pe cale de contestație se face o adevărată revendicare, așa că trebuie să se aplice dreptul comun, căci nu e nici o executare silită. Vezi decizia Curții de casație s. I, No. 376/906: *Curierul Judiciar*, No. 68/906.

<sup>4)</sup> Cunoaștem un caz în care Casația a revenit și mai îute. Astfel, la 16 Maiu 1908, a decis că netimbrarea opoziției e o chestie de procedură la care se aplică art. 111 din Proc. civilă (Cas. I, 208/908 *Curierul Judiciar*, No. 60/908); iar la 14 Aprilie 1909 a declarat că în acest caz nu e o nulitate de procedură, așa că nulitatea unei opoziții ca nesuficient timbrată se poate ridica oricând. (Cas. I, 164/909, *Curierul Judiciar*, No. 65/909).

<sup>5)</sup> Cas. I, 82/87; Barozzi IV, p. 151, No. 1.

<sup>6)</sup> Buletinul pe 1898, p. 612; Barozzi, IV, p. 152 No. 6.

Argumentul deciziv ce ne face să adoptăm această părere este că analogia e bună când ne duce la dreptul comun. Or, în speță, analogia dintre sechestrul asigurător și cel definitiv ne duce la o cale excepțională, cu termene scurte, unde nu există opoziție și termenele curg dela pronunțare. Căile excepționale sunt deschise numai atunci când le prevede expres legiuitorul (Tocilescu, III, p. 4). Un sechestrul definitiv poate merita toate solicitudinile, pe când la un sechestrul asigurător nu e nici un motiv de a se admite termene scurte și celelalte îngrădiri. Nu se poate pune un sechestrul asigurător fără act scris? Până să se termine procesul principal, se poate da o soluțiune și acțiunii prin care se atacă sechestrul asigurător.

Din acest punct de vedere, interesul de a recunoaște existența unei acțiuni principale e netăgăduit. Dar mai e și alt interes. După o părere, contestațiile urmează soarta principalului; deci dacă fondul e fără apel și contestația e tot fără apel<sup>10)</sup>. Recunoaștem că acest punct e controversat, dar atâta e suficient ca să vedem cât de păgubit poate fi dreptul nostru pe cale de contestație.

Dacă facem un paralelism perfect între sechestrul definitiv și cel provizor, de ce să nu admitem necesitatea somației și aplicarea art. 403 din Procedura civilă? Înlăturăm toate aceste consecințe ca inadmisibile și păstrăm însă instituțiunea: termenele scurte, decăderile, etc. Aceasta nu se poate. Putem păstra numele de contestație, cu condițiune numai să recunoaștem că ne aflăm în fața unei false contestații. Acest criteriu l-a avut Casația, când a spus că în instanța de validare terțiul poprit are drept de opoziție și apel, *căci poprirea în mâna terțiului nu e o cale de executare silită propriu zisă*, așa că dreptul de apel se va regula nu de art. 402, ci de art. 318 din Proced. civilă. (Cas. II, 355/901. *Dreptul* No. 3/902).

Tribunalul Doroboiu însă a făcut o distincțiune<sup>11)</sup> consacrată de mai multe ori, și anume: că debitorul urmărit are drept de apel, pe când cel de al treilea trebuie să facă contestație, soluțiune în temeiată pe art. 104 din Proced. civilă. În adevăr, acest articol cărmuște procedura grațioasă și pune regula că *părțile* nu se citează, dar că judecătorul le poate chema spre a da lămuriri, iar hotărârile sunt supuse apelului și recursului. Mai mult, în expunerea de motive se vorbește cate-

goric despre sechestrele asigurătorii; deci, necontestat, se poate apela de către părți un jurnal, încheiere sau ordonanță prin care se admite un sechestrul asigurător. Decât aici e un *male entendu*. În adevăr, jurnalul care admite sechestrul e o hotărâre. Ori, se poate întâmpla ca să nu am nimic de zis în contra hotărârii în sine, pe când să am tot dreptul de a mă plânger în contra executării hotărârii. Un sechestrul asigurător e admisibil în principiu, și deci bine l-a admis judecătorul. Atunci de ce să fac apel? Și făcând apel, el va trebui respins. Dar dacă mi s'au seshestrat bunuri apărute de lege, dacă sechestrul este excesiv, etc., n'am nici o cale în contra executării? Desigur că da, și în acest caz nu mai poate fi vorba de apel. Deci se impune să facem o distincțiune: a) există drept de apel și interes de a-l face, când mă plâng în contra legalității în sine a măsurii, a dreptului de a-l exercita; b) trebuie admisă așa zisa contestație în contra aplicării și executării sechestrului asigurător, în contra măsurii în sine.

Deci nu se poate pune ca principiu: părțile, în special debitorul, trebuie să facă apel; iar dacă interjectează contestație, să i se respingă ca inadmisibilă, intru că de acesteale cale nu pot uza de cât cei de al treilea lezați. Dar cei de al treilea, ca și debitorul, nu pot fi lezați decât prin aplicarea măsurii, nu prin admiterea ei, despre care poate nici nu știu.

Dar aici vine o altă chestiune, nu mai puțin dificilă. Cine sunt terții în cazul art. 104 din Proc. civilă?

Aici părțile nu se citează. Textul însă spune că *«părțile vor fi citate, când legea cere asemenea citări»*. Poate fi cineva parte la o măsură la care n'a participat? În părerea noastră, nu devin părți decât acei cărora li se va fi comunicat jurnalul sau vor fi fost citați ori chemați. În acest sens s'a decis că terțiul care n'a fost încunostințat și care stăpânește imobilul, încât n'a putut face contestație în timpul urmăririi, poate face acțiune în revendicare, acțiune posesorie sau contestație la executarea ordonanței de adjudecare. (Cas. II, 225/907: *Curierul Judiciar*, 75/907). Terțiu e oricine are interes să se opună la o măsură luată (C. Buc., III, din 1886; *Dreptul*, No. 85/86). Deci, dacă nu ești citat, ești terțiu (Cas. II, 305/907; *Curierul Judiciar*, No. 15/908). Astfel, dacă n'ai fost citat la executare, n'ai primit somație și n'ai luat parte la hotărâre, ești terțiu și poți face contestație după ultimul act de executare prevăzut de art. 403 din Proc. civilă.

Din acest punct de vedere, debitorul sechestrat nu e un terțiu? Nu voim să intrăm în amănunte în privința diferitelor sensuri ce le are cuvântul

<sup>10)</sup> C. Buc. I, 438/903; C. Galați I, 140/900; Cas. I, 74/904; *Curierul Judiciar* 22/905. Casația însă a revenit și a zis că contestațiile se judecă ca orice alt proces după valoare, nu după valoarea procesului principal, așa că principalul se poate judeca în ultimă instanță iar contestația cu apel. Cas. II, 204/907. C. Judiciar 67/907.

<sup>11)</sup> Hot. No. 182/907, Dos. No. 164/907.

terțiu, căci am da o lungime prea mare studiului nostru. Deocamdată putem fixa ca principiu : nu sunt părți la o hotărîre decât acei cari au fost citați sau au luat parte la proces, indiferent dacă au pus sau nu concluziuni. Fiindcă nu se obișnuiește ca debitorul să fie citat, el ar putea foarte bine fi considerat ca un terțiu și atunci, în părerea Tribunalului Dorohoiu, n'ar putea face și el contestație? Și totuși un argument contrar ne poate da art. 2 din legea proprietăților <sup>12)</sup>, după care *părțile* nu se citează și ordonanța poate fi apelată. Dar tot legea proprietăților, în art. 11, prevede cazul în care locatarul face contestație. Deci el poate face apel și contestație, ceea ce e natural.

Relativ la sensul cuvîntului terțiu, Tribunalul Iași a avut de judecat următoarea speță : Bildner și Goldstein, creditori ai lui Blumenfeld, vînd averea acestuia, iar suma se consenmează. Goldstein cere eliberarea recepsei. Judecătorul ordonă eliberarea recepsei. Goldstein ridică banii, iar Bildner face apel în contra jurnalului. De aici opunere pentru că : a) Bildner n'a fost parte la prima instanță și deci n'are drept de apel ; b) că nu poate transforma în apel o procedură grațioasă în contencioasă. Tribunalul a admis apelul lui Bildner, considerându-l ca parte și a dispus facerea tabloului de distribuția prețului. Adnotatorul hotărîrii critică soluțiunea, sub cuvînt că Bildner nu era parte și citează pe Garssonnet, ed. II-a, VIII, p. 255, 256) <sup>13)</sup>, după care Bildner trebuia să ceară anularea jurnalului pe cale principală.

Acum înțelegem marea dificultate ce o creează noțiunea *terțiu*, și de ce găsim un motiv mai mult de a distinge : a) atacî urmărirea însăși, faci contestație, adică acțiune ; b) atacî admisibilitatea însăși a sechestrului, faci apel. Chiar terțiu fiind, acțiune prin care ceri distragerea bunurilor de sub sechestr, revendicarea lor, etc. În toate cazurile însă se aplică dreptul comun, căci numai contestațiile la urmărirea sînt cîrmuite de art. 399, sq. din Proc. civilă <sup>14)</sup>.

#### Stefan Scriban

<sup>12)</sup> De cînd curge termenul de apel în contra ordonanței prezidențiale dată conform art. 2 din legea proprietăților, după care părțile nu se citează? De la pronunțare? Legea tacută, făcînd imposibil orice coment, căci cele existente pînă acum nu pot da lumină unei legi pline de întineric nepătruns. Vezi Alexandresco, IX, p. 342. t. și No. 3.

<sup>13)</sup> Trib. Iași, I, 6 Sept. 1904; *Curierul Judiciar*, No. 17 din 1905.

<sup>14)</sup> Fiindcă art. 104 din Proced. civilă vorbește de *părți*, s'ar putea crede că poși fi parte indiferent de citare. Această e părerea Tribunalului Iași; dar în acest sens cuvîntul *părți* e egal cu *cei interesați*, și atunci de ce să nu aibă drept de apel orice interesat, cum a hotărît Trib. Iași, orice terțiu? Asupra acestei chestiuni vom reveni, căci merită o discuțiune mai amănunțită.

## INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența dela 2 Noembrie 1909

Președinția d-lui G. N. BAGDAT, prim-președinte

Elena N. Formac cu Daniil Sterescu

**Poprire.** — Căzul cănd există *nu creditor popritor* — Dacă e nevoie de depunerea sumei poprite și distribuirea ei de către tribunal. — (Art. 460 din Proc. civilă).

*În materie de poprire, atunci cînd nu este decît un singur creditor popritor, art. 460 din Proc. civilă prevede că instanța va valida poprirea, condamînd pe terțitul poprit să plătească suma poprită creditorului popritor.*

*Prin urmare, în asemenea caz nu poate fi vorba de depunerea sumei poprite și distribuirea ei de către tribunal, formalitate care are a fi îndeplinită numai atunci cînd sunt mai mulți creditori popritori.*

Deciziunea 411/909. — Respins recursul făcut de Elena N. Formac în contra sentinței Tribunalului Ilfov, s. IV, No. 254/909, dată în proces cu Daniil Sterescu.

#### Curtea,

Ascultînd pe d-l avocat Lepădătescu, în desvoltarea motivelor de casare, și

Pe d-l avocat I. B. Constantinescu, în combateri.

#### Deliberînd,

#### Asupra motivelor de casare :

I. « Greșită interpretare a art. 460, 461 și 464 din Codul de Procedură civilă și violarea acestor texte de lege ; căci creanța creditorului popritor Eliade Alexianu, este validată pentru plata unei sume de 50 napoleoni (1000 lei), datorită de mine și de sora mea, Maria Beldiman, în calitate de succesoare ale defunctului nostru frate Constantin Formac ; iar suma de 30000 lei asupra căreia s'a făcut poprire în mîinile debitorului meu, Daniil Sterescu, era averea mea personală. Prin urmare, creanța creditorului popritor, Eliade Alexianu, era condițională, nu era certă și lichidă. În atare caz, terțitul poprit nu putea plăti imediat creanța poprită în mîinile sale fără a aduce prejudiciul ce mi-a cauzat, plătind, repet, din banii mei, o datorie a sorei mele.

« Debitorul meu sus numit urma, pentru ca să se libereze de obligațiunea sa către terțitul poprit, să depună suma ce-mi datora la tribunal, singur în drept să facă lichidarea dintre mine și creditorul poprit.

« Fonciormente acesta este principiul de drept și sistemul de plată ce rezultă din economiile sus citatelor texte de lege.

II. « Eroare grosieră de fapt și denaturare de ac'e ; căci tribunalul afirmă că, în fapt, nu am dovedit că există mai multe poprituri pe suma de lei 30000, la epoca cînd intimatului Daniil Sterescu, debitorul meu, a plătit din această sumă lui Eliade Alexianu lei 2000. Se vede, zice tribunalul, că popriurile declarate de Daniil Sterescu purtau numai asupra restului de 27000 lei. Or, această notificare sună contrariu afirmațiunii tribunalului.

« Iată textul acestei notificări, produsă la instanța de fond :

#### Notificare.

D soarei Elena N. Formac, calea Victoriei No. 144, Loco

« Subsemnatul, Daniil Sterescu, domiciliat în strada Popa-Chitu No. 3, în unire cu d-l agent de urmărire de pe lângă Tribunalul Ilfov, am onoare a vă notifica, prin prezenta, că de oarece asupra sumei de 30000 lei, ce aveam să vă dau în luna Ianuarie a c în baza actului de vînzare, autentificat de Trib. Ilfov, secția de notariat, la No. 919/98, s'au efectuat mai multe poprituri în mîinile mele, am depus suma de 27000 lei la Onorabilul Tribunal Ilfov de Notariat cu recepția Casei de depuneri No. 94898/900 ; iar cu restul de 3000 lei am plătit o creanță a d-lui Eliade Alexianu contra d-voastră »

III. « Omissioni esențiale, violarea lucrului judecat și a articolului 777 din Codul civil, căci prin sentința de validare, în virtutea căreia Daniil Sterescu a plătit creanța de 50 na-

poleoni lui Eliade Alexianu, s'a judecat definitiv, că eu și sora mea, Maria Beldiman, s'a plătit această creanță, în calitate de succesoare a defunctului nostru frate Constantin Formac. «Or, suma de 30000 lei asupra căreia s'a făcut poprire în mâinile debitorului meu Daniel Sterescu, era numai averea mea personală.

«Prin urmare, am susținut și i dovedit înaintea tribunalului, că Daniel Sterescu rău, fără drept și în paguba mea, a plătit lui Eliade Alexianu din suma ce mi datora mie și datoriei sorie mele, Maria Beldiman, violându-se astfel art. 777 din Codul civil.

«Tribunalul, însă, găsește că este fără utilitate a discuta, și prin urmare, a se pronunța asupra acestui motiv, deși este esențial în cauză, căci soluțiunea acestui argument ar fi schimbat și redus la jumătate dreptul lui Eliade Alexianu de a se despăgubi de creanța sa din suma poprită în mâinile debitorului meu Daniel Sterescu.

IV. «Tribunalul mai comite o omisiune esențială când nu discută și, prin urmare, nu se pronunță nici asupra motivului subsidiar, făcut în sensul că, chiar în ipoteza de drept invocată de tribunal pe temeiul căreia ieri respinge acțiunea, rău, fără drept și în paguba mea Daniel Sterescu a plătit lui Eliade Alexianu lei 3000 pentru o creanță de 50 napoleoni».

Având în vedere că, prin sentința supusă recursului, tribunalul a respins acțiunea prin care recurenta Elena Formac cere ca intimatul Daniil Sterescu să fie obligat a-i plăti suma de 3000 lei, ce-i datora din prețul vânzării unei moșii, de oarece plata acelei sume de bani, făcută de Daniil Sterescu în mâinile lui Eliade Alexianu, nu este valabilă făcută;

Considerând că, pentru a respinge această acțiune, tribunalul constată că, prin sentința No. 1755/99 de validare a popririi făcută de Eliade Alexianu asupra sumei de 3.000 lei, pe care Daniil Sterescu o datora recurentului, ca rest din prețul vânzării unei moșii Daniil Sterescu este condamnat ca debitor pur și simplu să plătească creditorului popritor suma de 50 de napoleoni capital, plus procentele la această sumă; că acea sentință, fiind rămasă definitivă, este executată și intimatul în recurs plătește în mâinile lui Eliade Alexianu suma de bani la care a fost condamnat prin sentința de validare;

Că, în urma acestora, Daniil Sterescu depune la tribunalul restul de 27000 lei ce datora recurentei, menționând în petiția de depunere că diferența de 3000 lei până la completarea sumei de 30000 lei a plătit-o lui E. Alexianu, și că asupra sumei de 27000 lei pe care o depusese ar exista mai multe popdiri;

Considerând că chestiunea dedusă în judecata acestei înalte Curți este de a se stabili dacă bine a judecat tribunalul că plata făcută de Daniil Sterescu în mâinile lui E. Alexianu în executarea sentinței de validare No. 1755/99 este bine făcută, sau dacă trebuia, după cum susține recurenta, să se depună suma la tribunal pentru a se face tabloul de distribuție între creditori;

Considerând că art. 461 din Proc. civ., prevăzând că suma poprită se distribuie de către tribunal între creditorii popritori în proporție și după natura creanței lor, presupune că sunt mai mulți creditori cari au poprit aceeași valoare în mâna celui de al treilea, conform art. 462 din Proc. civilă;

Că atunci când nu este decât un singur creditor popritor, art. 460 din Proc. civilă prevede că instanța va valida poprirea, condannând pe terțului poprit să plătească suma poprită creditorului popritor;

Că, prin urmare, în acest caz nu poate fi vorba de depunerea sumei poprite și distribuirea ei de către tribunal între creditorii popritori, de oarece nu există decât un singur creditor popritor;

Considerând că tribunalul constată în fapt că în momentul în care suma de 3000 lei a fost plătită de intimat lui E. Alexianu, în executarea sentinței de validare a popririi cu No. 1755/99, nu se făcuse poprire în mâinile lui Daniil Sterescu și de către alți creditori ai

recurentei, ci numai de către E. Alexianu care a obținut sentința de validare sus arătată;

Că din notificarea adresată recurentei de către intimat, și din petiția dată de acesta tribunalului instanța de fond motivează că nu rezultă că asupra sumei de 3000 lei ar fi fost făcute mai multe popdiri, ci numai asupra sumei de 27000 lei, pe care intimatul a depus-o la tribunal;

Considerând că prin această constatare de fapt, tribunalul nu a făcut nici o omisie esențială, eroare gravă de fapt sau denaturare de acte, cum se susține prin motivele de casare, ci a uzat de dreptul său suveran de a constata și aprecia faptele ce rezultă din somația și petiția sus arătată, astfel că în această privință decizia nu poate să fie controlată de Curtea de casație;

Considerând că fiind stabilit, pe de o parte, că intimatul Daniil Sterescu a fost condamnat prin sentința No. 1755/99 de validare a popririi făcute de E. Alexianu să plătească acestuia suma de 3000 lei, iar pe de altă parte că, până în momentul executării acelei sentințe, nu mai erau alte popdiri făcute în mâinile intimatului Daniil Sterescu, urmează că plata făcută de acesta lui E. Alexianu în executarea sentinței No. 1755/99 este făcută în conformitate cu dispozițiile art. 460 din Proc. civilă și deci este valabilă;

Că tribunalul judecând astfel, nu a comis nici un exces de putere și nu a violat într-un nimic textele de lege citate în motivele de casare;

Că, deci, recursul este nefondat;

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.;

## INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. II

Audiența dela 18 Decembrie 1909

Președinția d-lui N. MANDREA, președinte

Ministerul public cu Enache Clichea

Cumul de delict. — Furt de diferite lucruri în acelaș loc și timp. — Dacă pentru fiecare lucru furat se poate face un delict deosebit care să atragă aplicarea art. 40 din Codul penal. —

*Furtul a diferite lucruri, comis în acelaș loc și timp, se referă la acelaș fapt manifestat prin diferite împrejurări, așa că nu se poate face pentru fiecare lucru furat în parte un delict separat, care ar avea de urmare aplicarea art. 40 din Codul penal.*

Deciziunea 3992/909. — Casată, după recursul făcut de d-l procuror general de pe lângă Curtea de apel din București, decizia 336/909 a Camerei de punere sub acuzare București.

Curtea,

Ascultând pe d-l procuror St. Stătescu.

Deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Prevenitul Enache Clichea se introduce în seara de 13 Septembrie 1909 în prăvălia de brutărie a stăpânului său, A. Constantinescu, sparge teigheaua și fură din ea suma de 180 lei în bani de nichel. apoi tot atunci mai fură și un rând de haine ce erau atârnate într-un cuiu din aceeaș prăvălie și dispare.

«D-l jude-instructor al Trib. Buzău prin ordonanța definitivă No. 102/909, declară loc de urmărire în contra numitului prevenit, face în contra sa aplicația art. 310, alin 2 din Codul penal, combinat cu art. 40 din Codul penal fiind cumul.

«In contra acestei ordonanțe d-l proc. Trib. Buzău face opoziție pe motiv că d-l jude-instructor a greșit când a declarat loc de urmărire pentru două fapte distincte, aplicând sus zisele texte de lege. Camera de punere sub acuzare, statuând asupra acestei opoziții, prin decizia No. 336/909, o res-

pinge ca nefondată pe motiv că furtul prin efracție a banilor din teighea și acela al hainelor, au fost săvârșite în circumstanțe deosebite: unul dintr-o mobilă închisă iar celalt în timpul nopții din prăvălie, asemănată cu o casă locuită care nu era încuiată; că deci nu poate fi vorba de un singur delict, ci de două și anume: de cel prevăzut de art. 319, alin. 2 din Codul penal și de cel prevăzut de art. 309, alin. 5 din Codul penal, combinat cu 4) din Codul penal.

«In adevăr, în speță prevenitul Enache Clicea a comis două diferite fapte, dar aceste fapte sunt legate între ele printr-o singură unitate de concepțiune și de scop.

«Prevenitul, introducându-se în prăvălie, n'a avut altă intenție și n'a urmărit alt scop decât acela de a fura bani din teighea, și după ce a săvârșit acest fapt, tot atunci a furat și hainele care se găseau în aceeași cameră, cum putea să mai fure orice alte obiecte ce i ar fi căzut sub mână, fără a putea zice că a comis atâtea furturi câte obiecte a luat.

«Săvârșirea acestor două infracțiuni, cari nu sunt decât rezultatul execuției succesive a unei singure rezoluțiuni din partea prevenitului, «aceea de a fură», nu pot constitui decât un singur delict iar nu două, și prin urmare nu se poate aplica în speță decât penalitatea delictului special de furt cu calificarea după modul cum l-a comis, căci dănsul n'a avut decât o singură intențiune, aceea de a fura dela sus numitul reclamant, de oarece necomitănd fapte de diferite naturi, ci numai delictul de furt, nu i se poate aplica și dispozițiunile art. 40 din Codul penal».

Având în vedere deciziunea supusă recursului; Considerând că faptul de a fi furat într-o noapte, din aceeași cameră și în același timp, mai multe lucruri, precum în speță o sumă de bani prin spargerea unei țighele și a unor haine atârinate într'un cuiu, constituie unul și același delict, iar nu deosebite delict pentru cari are a se face aplicarea art. 40 din Codul penal;

Într-adevăr, furtul a diferite lucruri, comis în același loc și timp, se referă la același fapt manifestat prin diferite împrejurări, așa că nu se poate face pentru fiecare lucru furat în parte un delict separat care ar avea de urmare aplicarea art. 40 din Codul penal;

Că, în speță, Camera de punere sub acuzare făcând aplicarea art. 40 din Codul penal a violat acest articol, așa că motivul de casare e întemeiat.

Pentru aceste motive, Curtea casează, etc.

## INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. III

Audiența dela 16 Decembrie 1909

Președinția d-lui G. P. PETRESCU, președinte

Ministerul de interne cu C. Bărbulescu

Pensie. — Ce se înțelege prin funcționar în legea pensiilor. — Dacă conductorul de mașini dela Imprimeria Statului este funcționar. — Soluție afirmativă. — Rețineri. — Cerere de restituire. — Neadmisibilitate. — (Art. 1 din legea pensiilor)

Legea pensiilor, în articolul 1, a întrebuițat cuvântul de funcționar ca să cuprindă într'însul pe toți cari fac parte dintr'un serviciu public, oricare ar fi el, al Statului, județelor sau comunelor.

Conductorul de mașini dela Imprimeria Statului, făcând parte dintr'un serviciu public, trebuie să fie considerat ca funcționar și deci reținerile ce i s'au făcut asupra retribuțiunii lunare în vederea pensiei nu se pot restitui.

Deciziunea 399/909. — Casată, după recursul făcut de Ministerul de interne, în urma unei divergențe, sentința Tribunalului Ilfov, secția I, No. 66/909, dată în procesul cu C. Bărbulescu.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Cesar Th. Pascu, în dezvoltarea motivelor de casare, și

Pe d-l avocat Em. Dan, în combateri;

Deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Violarea art. 1, 2, 3, 6, 41 și 55 din legea pensiunilor din 1902.

«Violarea art. 7, 9, 18, 19, și 20 din regulamentul legii generale de pensiuni din 1902. Exces de putere și greșită interpretare a art. 2 din aceeași lege.

«Tribunalul Ilfov s. I. dând o greșită interpretare art. 1 din legea generală de pensiuni din 1902 prin exces de putere statuează că nu pot fi funcționari publici persoanele cari s'au specializat într-o anume meserie și cari prestează unei instituțiuni de utilitate publică o muncă manuală în schimbul unei retribuțiuni lunare, chiar dacă bugetul instituțiunii este votat de Adunarea deputaților și că calitatea de funcționar public o are numai acel ce colaborează în mod continuu la un serviciu public.

«Tribunalul prin exces de putere, statuează că art. 2 din legea pensiilor creează o nouă categorie de pensionari în afară de cei arătați la art. 1 și că art. 2 fiind limitativ, tipografii Monitorului Oficial nefiind enumerați în el nu se pot bucura de avantajul legii pensiilor.

«Tribunalul violează art. 41 din citata lege când decide că instanțele ordinare pot să hotărască asupra calității de funcționar, cum și asupra dreptului ce are la pensie; iar condamnând ministerul să restituie reținerile pentru pensie violează art. 36 din lege și art. 7, 9, 17, 18, 19 și 20 din regulamentul legii generale de pensiuni din 1902».

Având în vedere sentința atacată cu recurs din care rezultă că tribunalul a obligat pe Ministerul de interne să restituie lui C. Bărbulescu reținerile ce a făcut din salariul pe care numitul l-a primit pe când era conductor de mașini în serviciul imprimeriei Statului, pentru motivul că serviciul pe care Bărbulescu îl îndeplinea la Imprimeria Statului deși era salariat lunar, n'ar putea fi considerat cu toate acestea, ca acela adus de un funcționar al Statului, ci ca al unui lucrător manual specializat într-o anume meserie, care nu s'ar putea asemana cu serviciul adus de un funcționar care colaborează în mod continuu la un serviciu public;

Considerând că legea pensiunilor, în art. 1, a întrebuițat cuvântul funcționar ca să cuprindă într'însul pe toți cari fac parte dintr'un serviciu public, oricare ar fi el, al Statului, județelor, sau comunelor;

Că, în adevăr, toate serviciile publice, considerate împreună, așa cum sunt organizate, constituiesc Statul și suveranitatea lui și în acest sens trebuie să se înțeleagă că orice funcționar public define o parte din suveranitatea Statului;

Considerând că Imprimeria Statului este fără îndoială un serviciu public, pentru că ea are de scop să aducă la cunoștința tuturor legile, regulamentele și decretetele și a le face astfel obligatorii;

Că, dar, C. Bărbulescu, conductor de mașini la Imprimeria Statului a făcut parte dintr'un serviciu public și prin urmare trebuie să fie considerat ca funcționar;

Că pe de o parte tribunalul constată că el a primit o retribuțiune lunară asupra căreia s'au făcut rețineri, astfel că în aceste condițiuni dănsul urmează să fie cuprins între funcționarii de care vorbește art. 1 din legea pensiunilor și, prin urmare, motivul de casare este întemeiat.

Pentru aceste motive, Curtea casează, etc.

## TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIA DE NOTARIAT

Audiența dela 23 Ianuarie 1910

Președinția d-lui J. JONESCU DOLJ, membru de ședință  
Eufrosina Naum Apostol cu Ecaterina Căpitân Duțescu, Paracheia N. Mazan și Eufrosina Naumescu

Sentința No. 17

Revizuire. — Descoperire de acte noi. — Termen în care se poate cere revizuirea în acest caz. — Forță majoră. — Faptele ce pot constitui forță majoră. — Chestiune de fapt. — (Art. 290, alin. 1 și 296, alin. 6, din Procedura civilă).

<sup>1)</sup> C. Nacu, vol. 3, p. 364

Această excepție, de care se vorbește la noi în art. 1472, în Franța s'a desființat prin legea de la 2 August 1868. Ea nu este admisă nici în Codul italian.

Cele conținute în sus zisul articol au un deosebit interes, în contractul de locație de servicii (muncă) mai cu deosebire, căci privesc pe muncitorii propriu-ziși, cari au oarecum un rol forțat în aceste raporturi de locație de servicii, pentru că munca le e singurul mijloc de a-și câștiga existența. Cred că e bine, dând în întregime art. 1472, pentru a reîmprospăta în mintea cetitorilor conținutul menționatului articol:

«Art. 1472. — Patronul se crede pe cuvântul său: pentru câțimea salariului;

Pentru plata salariului expirat, și pentru aconțurile date pe anul curgător». (Civ. fr. 1781).

Nu cred să existe în tot cuprinsul codului nostru civil o dispoziție mai draconică și mai ciudată.

Textul corespunzător francez al art. 1781 a fost abrogat prin legea din 2 August 1868. Ce cu minte și înțelepțește a procedat legiuitorul francez când a făcut să dispară din Codul Napoleon acest articol! Să vedem cum a fost privită și comentată această abrogare de către doctrina franceză. Unii din autorii<sup>2)</sup> mai influenți susțin că prin abrogarea articolului sus menționat, dovada contractului de locație (muncă) a servitorilor și lucrătorilor se găsește supusă regulilor de drept comun; totuș s'a susținut că legea dela 2 August 1868 n'a răspuns așteptării legiuitorului, pentru că servitorul și lucrătorul se va găsi de cele mai multe ori în imposibilitate de a dovedi pretențiile lor, fiind dat că proba testimonială nu este admisibilă decât când interesul în litigiu este inferior de 150 lei, și că aproape totdeauna servitorul sau lucrătorul nu va avea la dispoziția sa dovada prin scris. Această apreciere nu-i tocmai absolut exactă; fără îndoială, în teorie aplicarea dreptului comun poate să pară puțin favorabilă servitorilor și lucrătorilor, dar trebuie de observat că foarte rar existența contractului de muncă va fi contestată; de se va fi executat, și pe de altă parte servitorul și lucrătorul, fiind de ordin ar angajați cu luna, cu jumătate de lună și cu săptămâna, diferendul nu va trece decât în mod excepțional peste suma de 150 lei, cu această sănătoasă și rațională părere mă unesc și eu. (Vezi Fuzier-Herman, t. IV, p. 415).

Trebuie să recunoaștem că din punct de vedere civil și al textelor noastre, această dispoziție din art. 1472 constituie o inichitate, din cauză că e în contradicție cu egalitatea consacrată prin constituțiile moderne, și anume că patronul, după

sus zisul articol, trebuie să fie crezut pe cuvânt; iată în adevăr o regulă care turbură toate noțiunile în materie de dovadă, cum spune cu drept cuvânt eruditul profesor Mateiu Cantacuzin dela Facultatea de drept din Iași. Ce vădită contradicție în întreg textul art. 1472! Se creează pe deoparte o armă puternică în mâinile patronilor, pentru a fi apărați de orice; pe de altă parte lași pradă, și la bunul plac al acestora, o întreagă pleiadă de oameni cari își târâse în mod anevoios mizerabila viață de azi pe mâine. E de mirat cum un guvern, care are pretenția de a face reforme în sens de egalitate, n'a dat de această ciudată și ilegală dispoziție pentru a o face să dispară din legislația noastră.

Am cercetat și proiectul de lege al d-lui Ministru al industriei și comerțului relativ la «Contractul de muncă», care e în strânsă legătură cu articolul de față. Proiectul d-lui Orleanu, e bine venit, el îmbrățișează și regulează toată legislația muncii, constituind o lege protectoare pentru clasa noastră muncitoare. Acest proiect este foarte vast și cuprinde cinci capitole. Se vorbește: Despre contractul de muncă, de greve, accidente muncii, asigurările contra invalidității și bătrâneții, însăfășit în cel din urmă capitol, vorbește de sancțiuni și competențe. Nu voi căuta să insist mai mult asupra amănunțimilor cuprinse în acest proiect, căci lectorii îl cunosc în tot cuprinsul lui.

Totuș dacă e bine venit din unele puncte de vedere, lasă de dorit și nu e la înălțimea așteptărilor noastre, din alte considerații.

În tot cuprinsul proiectului n'am dat vre-o dispoziție în care să se pomenească de vre-o soluție, în caz de ceartă între patron și muncitor, din cauza neplăței salariului, sau fiind vorba de plata salariului expirat. Evident că litigiul acesta, între patron și muncitor, va fi câștigător de cauză celui dintâi, căci acestuia i se va da dreptate, apărât fiind prin dispozițiile articolului nefast 1472. Iată nenorocita stare de lucruri de mai înainte, menținută cu toate acestea, cu tot proiectul d-lui Orleanu, d-sa avea toată puterea să facă această fericită inovație pentru muncitorii ale căror interese le apără, că n'a făcut-o, motivul nu-l pot ști.

Totuș, plini de încredere în viitor, că într-un timp cât mai apropiat, când o fi să se mai revizuiască Codul civil, grija și ochii legislatorului să fie ațintiți asupra acestui articol; căci, abrogându-l, va îndeplini prin aceasta o operă mare, frumoasă și binefăcătoare, contribuind astfel la bunul mers al organizațiunii noastre sociale.

București, Ianuarie 1910

Ioan Pașcanu  
Avocat

<sup>2)</sup> Baudry-Lacantinerie, t. 3, No. 720; Aubry et Rau, t. 4, p. 515; Laurent, t. 25, p. 499.